

Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego

Hanna Wróblewska

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

odpowiadając na interpelację nr 7736 poseł Barbary Dolniak z 3 lutego 2025 roku w sprawie sytuacji małych księgarń, uprzejmie proszę o przyjęcie następujących wyjaśnień.

Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego z uwagą i troską obserwuje sytuację na polskim rynku książki. Dzięki środkom przyznawanym przez MKiDN Instytut Książki we współpracy z Polską Izbą Książki od lat prowadzi Ogólnopolską Bazę Księgarń (OBK) - ważne narzędzie do monitorowania i diagnozy aktualnej sytuacji księgarń w Polsce, pozwalające śledzić dynamikę ich zamykania i otwierania. To też wartościowa zarówno dla księgarń, jak i ich klientów przestrzeń obecności w Internecie, pełniąc funkcje informacyjne i promocyjne.

Już 4 lata temu Instytut Książki uruchomił w związku z dramatycznie malejącą liczbą księgarń w Polsce program *Certyfikat dla małych księgarń*. Jego celem jest wsparcie właśnie małych, niesieciowych księgarń oraz wzmocnienie ich roli jako placówek aktywnie popularyzujących czytelnictwo i promotorów kultury dla lokalnych społeczności. W 2021 roku odbyła się pilotażowa odsłona programu. Od 2022 roku program realizowany jest w trybie dwuletnim, a jego budżet w ostatnich latach to 4 mln zł rocznie. Możliwe do uzyskania wsparcie finansowe wynosi do 40 000 zł, w podziale na dwa lata budżetowe (pierwszy rok realizacji – 60% wnioskowanej kwoty, drugi rok – 40% wnioskowanej kwoty), a finansowy wkład własny w realizowanym zadaniu nie jest wymagany. Pozyskane środki można przeznaczyć na promocję księgarń, dofinansowanie kosztów ich utrzymania i wyposażenia, konsulting, doradztwo oraz realizację działań proczytelniczych. Co roku dofinansowania o wartości do 40 000 zł przyznawane są ok. 100 niezależnym księgarniom z całego kraju zarówno z dużych miast, jak i z mniejszych ośrodków.

MKiDN prowadzi aktywną politykę dążącą do wspierania księgarń zarówno małych, jak i tych większych oraz wzmocnienia ich pozycji na rynku. Od lat w ramach Programów Ministra realizowany jest program *Partnerstwo dla książki*, którego zasadniczym celem jest wsparcie finansowe wydarzeń kulturalnych (np. spotkań autorskich, czytań, występów, dyskusji) i warsztatów organizowanych w księgarniach i w bibliotekach. Zależy nam przede wszystkim na projektach animujących te miejsca, rozwijających kompetencje ich kadry, aktywizujących społeczność użytkowników. Program ma pomóc pokazać przystępność i kulturotwórcze ambicje miejsc, w których dostępne są książki, a w efekcie atrakcyjność czytania jako angażującego formatu korzystania z kultury. W ramach programu można realizować zadania dotyczące m.in. promocji księgarń stacjonarnych oraz szkoleń księgarzy, jednakże finansować można wyłącznie działania realizujące co najmniej jeden ze wskazanych niżej celów wiodących:

Informacja dotycząca zasad przetwarzania danych osobowych przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz praw osób, których dane są przetwarzane została zamieszczona na stronie <http://bip.mkidn.gov.pl> w zakładce ochrona danych osobowych.

- rozwój kadr kultury – poprzez realizację zadań edukacyjnych i specjalistycznych skierowanych do księgarzy i bibliotekarzy;
- animacja czytelnictwa i upowszechnianie wiedzy o literaturze – poprzez zadania animacyjne i edukacyjne proponujące czytelnictwo i umożliwiające zdobywanie wiedzy na temat literatury;
- promocja twórczości literackiej – poprzez realizację zadań promujących literaturę i jej twórców.

Dofinansowanie może wynieść od 10 000 zł do 50 000 zł, budżet programu na 2025 rok to 4 900 000 zł.

Księgarnie są też jednym z podmiotów uprawnionych do korzystania ze wsparcia Programu Ministra *Promocja czytelnictwa*. Jego celem nadrzędnym jest zaproszenie do rozmowy o książkach. Współfinansowane są wydarzenia, które pomagają czytać aktywnie, dostrzegać istotne zjawiska literackie, dzielić się doświadczeniami czytelniczymi. W ramach programu finansować można działania realizujące co najmniej jeden ze wskazanych niżej celów wiodących:

- promocja twórczości literackiej – poprzez realizację zadań promujących literaturę i jej twórców;
- animacja czytelnictwa i upowszechnianie wiedzy o literaturze – poprzez zadania animacyjne i edukacyjne proponujące czytelnictwo i umożliwiające zdobywanie wiedzy na temat literatury.

Dofinansowanie na zadania 1-, 2- lub 3-letnie może wynieść minimum 50 000 zł, do 300 000 zł, budżet programu na 2025 rok to 8 400 000 zł.

MKiDN angażuje się więc już teraz we wzmocnienie pozycji niezależnych księgarń na polskim rynku i nie planuje rezygnacji z prowadzonych działań.

Pragnę również poinformować, że w resorcie kultury trwa stały namysł nad sytuacją niezależnych księgarń, a także szerzej ujmowanego rynku książki, od którego mechanizmów i fluktuacji księgarnie są uzależnione. Jako element tego namysłu przez Instytut Książki zostało zlecone, dzięki dotacji celowej z MKiDN, badanie mające na celu pozyskanie danych dotyczących sposobu funkcjonowania polskiego rynku książki. Jego wyniki stanowią będą punkt wyjścia do programowania dalszych prac.

Z poważaniem

z up. MINISTRA KULTURY
I DZIEDZICTWA NARODOWEGO

SEKRETARZ STANU

Maciej Wróbel